

- 836 / 1 - 88 / 89

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1988-1989

6 JUIN 1989

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les dispositions relatives
à l'enregistrement des
entrepreneurs**

(Déposée par Mme Kestelijn-Sierens)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

A. — GÉNÉRALITÉS

La loi « anticrise » du 4 août 1978 a inséré un article 299*bis* dans le Code des impôts sur les revenus et un article 30*bis* dans la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Par ces dispositions nouvelles, le législateur a instauré la procédure d'enregistrement des entrepreneurs, visant à dissuader le maître de l'ouvrage de faire appel à des entrepreneurs non enregistrés.

Ces dispositions ont pour conséquence de faire courir un risque financier important aux personnes qui recourent aux services d'entrepreneurs non enregistrés.

En effet, tant pour la construction d'un immeuble (à moins qu'il ne s'agisse d'une habitation unique, individuelle ou d'une maison unifamiliale construite autrement qu'en groupe) que pour l'exécution de tous travaux à un immeuble (à moins qu'il ne s'agisse d'une habitation individuelle existante), le maître de l'ouvrage est solidairement responsable :

1. du paiement des dettes fiscales de l'entrepreneur, à concurrence de 35 % du prix total des travaux;

- 836 / 1 - 88 / 89

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1988-1989

6 JUNI 1989

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de bepalingen
betreffende de registratie
van aannemers**

(Ingediend door Mevr. Kestelijn-Sierens)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

A. — ALGEMEEN

Met de anticrisiswet van 4 augustus 1978 werd in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen een artikel 299*bis* en in de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, een artikel 30*bis* ingevoegd.

Hiermede werd de registratie voor aannemers ingevoerd en had de wetgever de bedoeling het werken met een niet-geregistreerde aannemer te ontmoedigen.

Er werd namelijk bepaald dat de personen die een beroep doen op de diensten van een niet-geregistreerde aannemer een belangrijk financieel risico op zich nemen.

Zowel bij de bouw van een onroerend goed (tenzij het gaat om een enige, eigen woning of om een eengezinswoning die niet in groep wordt gebouwd) als bij alle werken aan een onroerend goed (tenzij het een bestaande individuele woning betreft) is de opdrachtgever namelijk hoofdelijk aansprakelijk ten belope van :

1. 35 % van de totale prijs van het werk, voor belastingsschulden van de dienstverrichter;

2. du paiement des cotisations que l'entrepreneur doit à l'O.N.S.S. à concurrence de 50 % du prix total des travaux.

La loi prévoit que le maître de l'ouvrage doit en outre retenir 30 % du montant facturé lors de chaque paiement qu'il effectue à l'entrepreneur non enregistré, pourcentage qui doit être versé pour moitié au service du fisc compétent et pour moitié à l'O.N.S.S.

S'il ne s'acquitte pas de cette obligation, le maître de l'ouvrage risque de se voir infliger une amende fiscale équivalant à 30 % du montant de la facture et devra en outre verser un supplément de 30 % à l'O.N.S.S.

Cette obligation de retenir et de verser un pourcentage déterminé ne s'applique pas seulement aux personnes qui font appel à un entrepreneur non enregistré; elle vaut également pour celles qui recourent aux services d'un entrepreneur enregistré dont l'enregistrement est radié au cours de l'exécution du contrat.

B. — COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Il est souhaitable que l'entrepreneur enregistré délivre au maître de l'ouvrage une attestation d'enregistrement au moment de la conclusion du contrat.

Art. 2

Beaucoup ignorent les obligations auxquelles ils doivent satisfaire ainsi que les risques financiers auxquels ils s'exposent lorsqu'ils travaillent avec un entrepreneur non enregistré. Il convient donc d'obliger les entrepreneurs non enregistrés à informer les maîtres d'ouvrage à ce sujet.

Il est proposé de faire figurer le défaut d'enregistrement, et les conséquences qu'il implique, en toutes lettres et lisiblement sur les offres de prix et les factures.

Art. 3

Il convient de donner la possibilité au Ministre compétent d'accorder remise des amendes et des intérêts de retard afférents à des contrats ou marchés en cours lorsque le maître de l'ouvrage a agi de bonne foi.

Art. 4

Le maître de l'ouvrage qui a conclu de bonne foi un contrat avec un entrepreneur enregistré dont l'enre-

2. 50 % van de totale prijs van het werk, voor de achterstallige R.S.Z.-bijdragen van de dienstverrichter.

In dit kader dient de opdrachtgever bovendien bij elke betaling aan de niet-geregistreerde aannemer 30 % van het verschuldigd factuurbedrag in te houden: 15 % hiervan moet aan de bevoegde belastingdienst en 15 % aan de R.S.Z. worden gestort.

Gebeurt dit niet dan riskeert de opdrachtgever een fiscale boete van 30 % van het factuurbedrag en krijgt hij van de R.S.Z. een bijslag te betalen van eveneens 30 %.

De inhoudings- en doorstortingsplicht is niet alleen van toepassing op diegenen, die beroep doen op een niet-geregistreerde aannemer. Zij treft ook diegenen die beroep doen op een geregistreerde aannemer waarvan de registratie tijdens de uitvoering van de overeenkomst wordt geschrapt.

B. — COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het is aangewezen dat de geregistreerde aannemer aan de opdrachtgever een attest van registratie zou afleveren op het ogenblik van het afsluiten van een contract.

Art. 2

Velen zijn onwetend van de verplichting die zij hebben alsmede van de eventuele financiële risico's die zij lopen, wanneer zij werken met een niet-geregistreerde aannemer. Daarom is het wenselijk dat de niet-geregistreerde aannemers verplicht worden hun opdrachtgevers hierover in te lichten.

Voorgesteld wordt dat de vermelding van de niet-registratie en de daaruit voortvloeiende gevolgen verplicht voluit en duidelijk leesbaar geschreven staan op prijsoffertes en facturen.

Art. 3

Er zou aan de bevoegde Minister de mogelijkheid moeten worden gegeven om kwijtschelding te geven van de boetes en verwijlinteressen in de gevallen (van reeds afgesloten contracten of gegeven opdrachten), waarbij de opdrachtgever ter goeder trouw heeft gehandeld.

Art. 4

De opdrachtgever die ter goeder trouw, een contract heeft afgesloten met een geregistreerde aanne-

gistrement est radié au cours de l'exécution du contrat, en subit injustement les conséquences. L'entrepreneur radié fait rarement étalage de cette radiation. Lors du paiement de chaque facture, le maître de l'ouvrage devrait vérifier si l'entrepreneur est encore enregistré, afin de pas encourir une amende égale à 60 % du montant de la facture ou au double de la retenue obligatoire.

La présente proposition de loi vise à soustraire les maîtres d'ouvrage qui agissent de bonne foi à l'application de cette réglementation, afin de mettre un terme à cette mesure injuste.

Art. 5

Etant donné que les amendes et les intérêts de retard peuvent être réclamés pendant trois ans, il est proposé d'appliquer également l'article 3 de la présente proposition aux contrats conclus au cours des trois années qui précèdent sa publication au *Moniteur belge*.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Au moment de la conclusion du contrat d'entreprise, l'entrepreneur enregistré doit fournir une attestation de son association professionnelle ou de la commission d'enregistrement de la province d'où il appert qu'il était enregistré en tant qu'entrepreneur à la date de la conclusion du contrat.

Art. 2

L'entrepreneur non enregistré est tenu d'indiquer lisiblement les mentions suivantes sur les offres de prix et sur les factures pour travaux auxquelles s'appliquent l'article 299bis du Code des impôts sur les revenus et l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs :

« Entrepreneur non-registré : vous êtes, de ce fait, solidairement tenu, avec l'entrepreneur non-enregistré, des dettes d'impôt, à concurrence de 35 % du prix total des travaux et des cotisations dues à l'O.N.S.S., à concurrence de 50 % de ce prix.

Vous êtes également tenu d'opérer sur chaque paiement une retenue de 30 %, dont 15 % sont à

mer, waarvan echter de registratie gedurende de looptijd van het contract wordt geschrapt, wordt hiervan ten onrechte het slachtoffer. De geschrapte aannemer loopt zelden te koop met zijn schrapping. De opdrachtgever zou bij de betaling van elke factuur moeten nagaan of de aannemer op dat ogenblik nog geregistreerd is. De bona fide opdrachtgever riskeert aldus een boete zijnde 60 % van het factuurbedrag of het dubbel van de verplichte inhouding.

Bijgaand wetsvoorstel is erop gericht deze categorie opdrachtgevers te schrappen voor de toepassing van bedoelde reglementering, zodat een einde wordt gesteld aan deze onrechtvaardige maatregel.

Art. 5

Gezien boetes en verwijlinteressen over drie jaar kunnen worden teruggevorderd, wordt voorgesteld artikel 3 van de nieuwe wetsbepalingen in voege te laten treden voor contracten afgesloten vanaf drie jaar vóór het verschijnen van deze bepalingen in het *Belgisch Staatsblad*.

M.-P. KESTELIJN-SIERENS

WETSVOORSTEL

Artikel 1

De geregistreerde aannemer moet op het ogenblik van het afsluiten van de aannemingsovereenkomst een attest van zijn beroepsvereniging of van de provinciale Registratiecommissie leveren, waaruit blijkt dat hij op de datum van het afsluiten van de overeenkomst als aannemer geregistreerd is.

Art. 2

De niet-geregistreerde aannemer moet op de prijsofferten en op de facturen voor werken die vallen onder de artikelen 299bis van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen en 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders duidelijk leesbaar vermelden :

« Niet-geregistreerde aannemer : hierdoor zijt u hoofdelijk aansprakelijk ten belope van 35 % van de totale prijs van het werk voor de belastingschulden en ten belope van 50 % van de totale prijs van het werk voor verschuldigde bijdragen aan de R.S.Z. van de niet-geregistreerde aannemer.

Tevens zijt u verplicht bij iedere betaling een inhouding te doen van 30 %, waarvan 15 % dient gestort

verser à la recette spéciale des contributions directes, rue Belliard 45, à 1000 Bruxelles, et 15 % à l'O.N.S.S., Perceptions spéciales, boulevard de Waterloo 76, à 1000 Bruxelles. ».

Les entrepreneurs non enregistrés ainsi que les administrateurs ou gérants d'entreprises non enregistrées, qui ne respectent pas l'obligation prévue au présent article, seront punis d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 1 000 francs à 10 000 francs.

Toutes les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à l'infraction définie au présent article.

Art. 3

Si le maître de l'ouvrage a agi de bonne foi, le Ministre peut remettre les amendes et intérêts de retard.

Art. 4

Sont abrogés :

1° l'article 299bis, § 3, deuxième alinéa, du Code des impôts sur les revenus;

2° l'article 30bis, § 3, deuxième alinéa, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 5

La présente réglementation entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception de l'article 3, qui produit ses effets trois ans avant la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

3 mai 1989.

te worden aan het Bijzonder Ontvangkantoor der Directe Belastingen, Belliardstraat 45, 1000 Brussel en 15 % aan de R.S.Z. Bijzondere Heffingen, Waterloolaan 76, 1000 Brussel. ».

De niet-geregistreerde aannemers en de bestuurders of zaakvoerders van niet-geregistreerde aannemingsbedrijven, die de in dit artikel vermelde verplichting niet nakomen worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met een geldboete van 1 000 frank tot 10 000 frank.

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op het in dit artikel omschreven misdrijf.

Art. 3

De Minister kan kwijtschelding geven van boetes en verwijlintersten in de gevallen, waarbij de opdrachtgever ter goeder trouw heeft gehandeld.

Art. 4

Opgeheven worden :

1° artikel 299bis, § 3, tweede lid van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen;

2° artikel 30bis, § 3, tweede lid van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Art. 5

Deze regeling is van kracht de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* verschijnt met uitzondering van artikel 3 dat in werking treedt vanaf 3 jaar vóór het verschijnen van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

3 mei 1989.

M.-P. KESTELIJN-SIERENS
F. CAUWENBERGHS
L. NELIS-VAN LIEDEKERKE
E. VAN ROMPUY